

Dosarul nr. 2ra-2332/19

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) N. Mazur

Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) L. Bulgac, A. Panov, Gr. Dașchevici

ÎNCHEIERE

24 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Victor Burduh
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Calistru Cristina, reprezentată de avocatul Stănilă Andrei,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Calistru Cristina împotriva Întreprinderii de Stat ”Gările și Stațiile Auto”, intervenient accesoriu Cușnir Aliona cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la locul de muncă și încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Calistru Cristina și s-a menținut hotărârea din 21 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 21 noiembrie 2018, Calistru Cristina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat ”Gările și Stațiile Auto”, intervenient accesoriu Cușnir Aliona cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la locul de muncă și încasarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, Calistru Cristina a menționat că a activat în cadrul Întreprinderii de Stat ”Gările și Stațiile Auto” în funcție de casier, filiala orașul Rîșcani, începând cu data de 09 februarie 2005 în temeiul contractului individual de muncă nr. 5 din 09 februarie 2005.

A reiterat că începând cu data de 18 iulie 2018, s-a aflat în concediu anual de odihnă pe un termen de 28 de zile lucrătoare, în perioada căruia, la data de 30 iulie 2018, în temeiul Dispoziției nr. 18 din 13 iunie 2018 a fost efectuată inventarierea mijloacelor bănești în casieria aflată în gestiunea sa, iar prin Actul de constatare din 30 iulie 2018, s-a constatat sustragerea sumei de 4 373,20 de lei.

Ulterior, în temeiul Actului de constatare din 30 iulie 2018 și a ordinului nr. 43 din 07 august 2018 cu privire la instituirea comisiei de anchetă și a procesului-verbal al ședinței comisiei de anchetă nr. 1 din 15 august 2018, a fost emis ordinul nr. 241 din 20 august 2018, prin care s-a decis concedierea sa din funcția de casier, filiala orașului Rîșcani în baza art. 86 alin. (1) lit. k) din Codul muncii.

Ordinul în cauză i-a fost adus la cunoștință la data de 22 august 2018.

Reclamanta Calistru Cristina a invocat ilegalitatea ordinului de concediere din următoarele considerente.

Pe parcursul zilei de muncă de 16 iulie 2018, a eliberat bilete de călătorie pe cursa internațională Rîșcani-Moscova în sumă de 4 373,20 de lei, iar la data de 17 iulie 2018 a plecat în concediu anual de odihnă.

Suma de 4 373,20 de lei a fost introdusă în Registrul de casă la sfârșitul zilei de muncă de 16 iulie 2018, care a fost raportată și introdusă în Registrul rulajului la nr. 214, confirmată prin extrasul respectiv, iar la sfârșitul zilei de 17 iulie 2018, șeful filialei a semnat darea de seamă în care era reflectat soldul de 4 373,20 de lei, fără a invoca careva obiecții.

De asemenea, reclamanta a specificat că suma de 4 373,20 de lei se afla în safeul de serviciu, care a fost transmisă spre încasare la 31 iulie 2018 de către casierul coleg din cadrul filialei.

A solicitat Calistru Cristina, inclusiv prin cererea de concretizare a pretențiilor (f.d. 150-151 Vol. I), anularea ordinului nr. 241 din 20 august 2018 cu privire la concedierea sa din funcția de casier, filiala Rîșcani a Întreprinderii de Stat "Gările și Stațiile Auto", restabilirea în funcția de casier, filiala orașului Rîșcani din cadrul Întreprinderii de Stat "Gările și Stațiile Auto", încasarea de la pârât a sumei de 25 239,58 de lei cu titlu de salariu pentru absența forțată de la locul de muncă și încasarea sumei de 30 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea din 21 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Calistru Cristina.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că Calistru Cristina, în calitate de casier a încălcat prevederile pct. 1.12, 1.16, 1.20 și 1.21 din fișa de post a casierului, precum și prevederile contractului individual de muncă și a contractului de răspundere materială deplină, a ordinului nr. 25 din 26 iulie 2012 și a Regulamentului intern al întreprinderii.

Astfel prima instanță a concluzionat că urmare a acestor încălcări, administrația angajatorului a pierdut încrederea față de salariața Calistru Cristina, fapt ce a dus la emiterea ordinului de concediere contestat.

Prin urmare, analizând în ansamblu probele administrate, instanța a concluzionat că temei legal de anulare a ordinului de concediere a reclamantei nu este, motiv din care acțiunea urmează a fi respinsă, neexistând premise de admitere și a celorlalte capete de cerere, ca fiind subsecvente.

Prin decizia din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Calistru Cristina și s-a menținut hotărârea din 21 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 15 noiembrie 2019, Calistru Cristina, reprezentată de avocatul Stănilă Andrei a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea

recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

Recurenta Calistru Cristina, în motivarea recursului a menționat că la materialele cauzei se conțin probe care confirmă faptul că banii încasați la data de 16 iulie 2018 au fost introduși în casieria întreprinderii.

De asemenea, recurenta a specificat că art. 210 alin. (1) din Codul muncii prevede că sancțiunea disciplinară se aplică prin ordin (dispoziție, decizie, hotărâre), în care se indică în mod obligatoriu temeiurile de fapt și de drept ale aplicării sancțiunii disciplinare; termenul în care sancțiunea disciplinară poate fi contestată și organul în care sancțiunea poate fi contestată.

La caz, recurenta a invocat că drept temei de emitere a ordinului de concediere, a servit faptul ”nepredării sumei de 4 373,20 de lei la data de 16 iulie 2018, sustragerea acesteia din casieria filialei orașului Rîșcani”, fapt ce contravine dispoziției de plată nr. 57 din 16 iulie 2018.

Însă, instanțele judecătorești nu au ținut cont de faptul că soldul a fost acumulat la 12 iulie 2018, dată care nu este reflectată în ordinul de concediere, deși temeiul de fapt trebuie să corespundă cu situația reală în care se pretinde că s-au produs circumstanțele care au cauzat concedierea.

Totodată, recurenta a reiterat că soldul acumulat în sumă de 4 373,20 de lei nu a constituit temei de a invoca pierderea încrederii angajatorului față de salariat, deoarece potrivit Registrului de casă, fiecare angajat la casa de bilete încheia ziua de muncă cu sold, bani care nu erau posibil de a fi transmiși integral încasatorilor băncii.

Mai mult ca atât, recurenta a relatat că în toate cazurile în care se presupune sustragerea unei sume bănești din casieria angajatorului, aceste cazuri se constată doar prin procedura inventarierii.

Astfel angajatorul urma să respecte prevederile Regulamentului privind inventarierea, aprobat prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 60 din 29 mai 2012, care la pct. 3 alin. (6) prevede, că entitatea efectuează inventarierea în caz de furturi, delapidări, sustrageri, abuzuri, precum și deteriorări ale bunurilor – imediat la depistarea acestora.

La 18 decembrie 2019, Întreprinderea de Stat ”Gările și Stațiile Auto” a depus referință la recursul declarat de Calistru Cristina, prin care a solicitat să fie considerat ca inadmisibil.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 26 septembrie 2019, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 15 noiembrie 2019, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre

necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (*Golder împotriva Regatului Unit*, pct. 38; *Stanev împotriva Bulgariei (MC)*, pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei*, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services împotriva Franței*, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național

și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Calistru Cristina, reprezentată de avocatul Stănilă Andrei, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Calistru Cristina, reprezentată de avocatul Stănilă Andrei.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Victor Burduh

Dumitru Mardari